

מוסיקה

96

סיום העונה הקמרית

בשבע שבוע שֶׁעָבַר נִסְתִּימָה בְּמוֹסִיאון תל־אביב הַסְּדֵרָה הַמִּיחָדָת שֶׁל קוֹנֵי צִרְטִים קְמָרִים בְּחִסּוֹתָהּ שֶׁל פֶּת־שֶׁבַע רוֹטְשִׁילְד. מִטֶּרֶת הַסְּדֵרָה הִיָּתָה לְהֵבִיא לְקֹהֵל הַמְּאֻזְנִים יְצִירוֹת לֹא־יְדוּעוֹת. יִשְׁנוֹת וְחֲדָשׁוֹת גַּם יַחַד. אֲךָ הַהֲדָגְשָׁה הִיָּתָה בְּמוֹסִיקָה מוֹדֵרְנִיסְטִית, וְהַדְּבָר גַּרַם לְהִרְכֵּב חֲדָצְדֵי שֶׁל הַתְּכָנִיּוֹת: לְעֵתִים קְרוּבוֹת נִכְלָלוּ בַּתְּכָנִיּוֹת יְצִירוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ לָהֶן סִגְלוֹת חֲשׁוּבוֹת אַחֲרוֹת. מִלְּבַד הָיוּתָן „חֲדָשׁוֹת“ וְ„לֹא־יְדוּעוֹת“. מִשּׁוֹם כֵּךְ, כְּפִי שֶׁמֵּתָר לְשַׁעַר, הָיָה קָהֵל הַמְּאֻזְנִים מִתְמַעֵט וְהוֹלֵךְ מִקוֹנְצֵרְט לְקוֹנְצֵרְט.

חֲמִשִּׁית לַפְּסָנֶתֶר וְכִלֵּי־מִיתָרִים שֶׁל שׁוֹסְטְקוֹבִיץ' שֶׁשָּׁמַעְנוּ בְּעֶרְב־הַסִּיִּם, הִיא יְצִירָה שֶׁעַל אֶף הַהֶרְמוֹן הַמוֹדֵרְנִי שֶׁלָּהּ, מְקוֹרָהּ בְּמֵאָה הַתְּשַׁע־עֶשְׂרֵה. גַּם מִבְּחִינָה רַעִיוֹנִית, הַחֲבוּר מְצִטֵּן בְּהֵן וּבְרֵק, אֲךָ יֵשׁ בּוֹ גַּם הֶרְבֵּה יִסּוּדוֹת בְּנִלִּיִּים וּמִלֵּל רַב. „חֲלוּמוֹת יַעֲקֹב“ יְצִירָה לְאֲבוֹב וְכִלֵּי־מִיתָרִים שֶׁל מִיֹּ, מְכַנִּיסָה אֶת הַמְּאֻזֵּן מִיַּד לְאוֹיְרָה תַּנְ"כִית, אֲךָ מִלְּבַד זֹאת הִיא סְטֵטִית מְאֹד וְאֵין בָּהּ הֶרְבֵּה עֲנִיָּן. הֶרְבַּעִית לְמִיתָרִים מִס' 3 שֶׁל בְּרִטּוֹק עֲשֵׂתָה (בְּשִׁמְיעָה רֵאשׁוֹנָה) רֶשֶׁם שֶׁל יְבִשׁוֹת, וְהַתְּצִלִּיל שֶׁלָּהּ פֶּה וְשֵׁם דְרֶסְטִי וּמְחַסְפֵּס.

הַיְצִירָה הַנְּעִימָה בִּיְתֵר שֶׁל הָעֶרֶב הִיָּתָה לְאֻזְנֵינוּ רַבְעִית הַמִּיתָרִים שֶׁל הַמִּלְחִין הַיִּשְׂרָאֵלִי יוֹסֵף טַל. הֶרְבַּעִית מְצִטֵּינַת בְּמִקוֹרִיִּית וַיְפִי הַבְּטוֹי, נוֹשֵׁ־אִיָּה הָעֲשִׂירִים וְהַרְבֵּגוּגִיִּים מְבִטָּאִים בְּצוּרָה תְּמַצִּיתִית, וְהַמְּבִנָה שֶׁלָּהּ אוֹר־גָּנִי — בְּקִצּוֹר, תְּרוּמָה נְאֻה לְמוֹסִיקָה קְמָרִית מוֹדֵרְנִית.

עוֹנֵת הַמוֹסִיקָה הַקְּמָרִית בְּמוֹסִיאון נִנְעָלָה בְּמוֹצָאֵי־שַׁבָּת בְּקוֹנְצֵרְט שֶׁל „רֵנָת“, הַמְּקַהֵלָה בְּנִצּוּחוֹ שֶׁל גְּרִי בְּרֵתִינִי. הַחֶלֶק הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַתְּכָנִית הִיָּה מְרַכֵּב מִיְצִירוֹת שֶׁהָעֵלוּ מִן הַשֶּׁכֶּ־חָה מִמֶּשׁ. הַמְּנַצֵּחַ מְקִים רַמָּה טוֹבָה וְאַמְנוֹתִית שֶׁל הַמְּקַהֵלָה, אֲךָ בְּאוֹלָם הַקִּטּוֹן מְדִי „נְחֻנֵק“ צוֹת כּוֹזָה. צֶר הַד־בֵּר, שְׁבוּמָן הָאַחֲרוֹן מְגֵלָה הַמְּנַצֵּחַ הַצֵּעִיר וְהַמְּכַשֵּׁר נִטְיָה לְהַדְּגִישׁ אֶת הַצֵּד הַחֲזוֹתִי שֶׁל תְּנוּעוֹת הַנְּצוֹת.

מֵרִים בֵּר

196

Sechstes Sonderkonzert für Kammermusik

Das letzte der sechs Sonderkonzerte für Kammermusik im Tel-Aviver Museum, die durch die Finanzierung seitens Batseba de Rothschild ermöglicht wurden, brachte eingangs ein sehr eindrucksvolles Streichquartett von **Josef Tal**. Die Widmung zur Erinnerung an den Cellisten **Josef Weissgerber s.A.** erklärt die Bevorzugung des Cellos in diesem Werk, dem breite Soli' zuge-dacht sind.

Das lebhaft und heitere, aber musikalisch anspruchslose Klavierquintett von **Scho-stakowitsch** passte nicht in den Rahmen des Abends, der besonderen Werken gewidmet sein sollte.

Das folgende Oboenquintett (mit Violine, Viola, Cello und Kontrabass) von **Darius Mil-haud**, das den Namen „Jakobs Träume“ trägt, scheint zu jenen flüchtig hingeworfenen Werken des französischen jüdischen Komponisten zu zählen, die schneller geschrieben als gespielt sind. Es gehört all-zu grosse Phantasie dazu, mit der Musik die Bilder in Zusammenhang zu bringen, die sie vorstellen soll: Der Stein unter dem Kopfe Jakobs, der „erste“ Traum (die Leiter), Prophezeiung, der „zweite“ Traum (Kampf mit dem Engel), und Hymne.

~~H~~ Excessive restraint ¹⁴³

Farewell Concert by the Tel Aviv String Quartet, with Yona Ettlinger, clarinet (YMCA Auditorium, Jerusalem, January 2). Pergolesi: Concerto for Clarinet and Strings; Joseph Tal: Quartet No. 1; Beethoven: Quartet in E-flat, opus 74 ("Harp"); Brahms: Clarinet Quintet, opus 115.

THE featured soloist, Yona Ettlinger, has developed an astonishingly soft pianissimo of great beauty but he seems to carry refinement too far, for there are hardly any dynamic contrasts in his interpretations. The Pergolesi piece is musically of very little interest, but in the Brahms Quintet there are some hearty moments which could have been brought out.

The same kind of excessive restraint characterizes the whole quartet which appears afraid of strong accents, healthy dynamics, active drive. An occasional mistake or exaggeration stemming from youthful exuberance might be preferable to all this cultured polish which leaves so many expectations unfulfilled.

Joseph Tal's Quartet is full of atmosphere and tension and develops its modest material in a stimulating manner, keeping the audience's attention sustained till the end. It makes one regret once more that the composer prefers to experiment in electronics rather than utilize his great gifts for music.

G R E N O

Reprise en beauté de la saison musicale avec le Tel Aviv String Quartet

QUELQUE peu éclipsee en cette période de fin et de début d'année, la saison musicale grenobloise a repris vie hier soir avec le concert que présentait l'organisation des Heures Alpines.

Le « Tel Aviv String Quartet » proposait un programme original et attrayant, bien conçu pour le plaisir de tous; nous aimons toujours rechercher le concert susceptible d'aiguiser notre curiosité, et le « Tel Aviv String Quartet » nous a pleinement satisfait. Il était, en effet, intéressant d'entendre une œuvre de Pergolèse quand, de cet auteur, on a l'habitude de n'entendre que la « Servante Maîtresse » ou la « Stabat Mater »; proposer ensuite une

œuvre contemporaine voilà, pour cet ensemble, une manière ingénieuse de montrer qu'il ne se contente pas de jouer un répertoire courant, mais qu'il veut éduquer le public et faire connaître les musiciens de notre temps.

Enfin, proposer le reste du programme avec un Quatuor de Schumann et le Quintette avec clarinette de Mozart, voilà plus qu'il n'en faut pour combler les amateurs de musique de chambre.

Avant même d'écouter le « Tel Aviv String Quartet », on est séduit par l'effort musical qui se dégage de la conception du programme, par l'enthousiasme, finalement, qu'on a entendu cet ensemble de parfaits musiciens.

La qualité de base pour tout quatuor est évidemment unité. L'homogénéité des éléments qui le composent; mais l'ensemble que nous avons couté hier soir se caractérise par la force avec laquelle la personnalité de chaque instrumentiste parvient à s'affirmer, pour mieux s'opposer encore dans les dialogues et les jeux de questions et réponses propres au style du quatuor. Ceci était frappant dans les deuxième et dernier mouvements de l'œuvre de Schumann où les fugato prennent ainsi leur élan avec toute la force souhaitée.

Le premier violon, Chaim Taub, l'extraordinaire alto Daniel Benpami qui sonorités chaudes et veloutées, le second violon Menahem Breuer et le violoncelliste Uzi Wiesel forment un tout fort agréable à l'oreille et parviennent à atteindre profondément notre sensibilité.

Yona Etlinger est un excellent clarinettiste; le Quintette de Mozart nous a permis d'apprécier, à côté d'une technique parfaite, un sens aigu de la nuance et de l'expression; rien de tel, en effet, que ce fameux Quintette pour juger un clarinettiste, et nous avons eu grand plaisir, hier soir, à l'entendre interpréter cette partition géniale avec autant de saveur et de profondeur.

Le Quatuor en un seul monument du compositeur contemporain Joseph Tal est une œuvre très intéressante à suivre; écrite en 1954 l'auteur est né en 1910 et est actuellement directeur du Centre Israélien de musique électronique) ce Quatuor donne la prédominance au violoncelle dans un contexte harmonieux proche de Berg, et rythmique rappelant Bartok; de construction très classique il se suit avec aisance, le matériel thématique en étant simple et sobre mais astucieusement conduit à un développement brillant; Tal y met en valeur de fort belles sonorités.

Que de programmes et de solistes devraient prendre exemple sur la conception d'un semblable concert destiné à faire entendre et faire connaître !

Une éminente personnalité assistait au concert des Heures Alpines, M. Meroz, ministre plénipotentiaire près l'ambassade d'Israël.

Louis GARDE.

AUSLANDSTOURNEE

JONA ETLINGER — TEL-AVIV — STREICHQUARTETT

Das aus **Haim Taub**, **Menahem Breuer**, **Daniel Benjamini** und **Usi Wiesel** bestehende Tel-Aviv-Streichquartett konzertierte im Verein mit dem Klarinettenisten **Jona Ettlinger** in vielen Städten Europas. Die Programme umfassten sowohl Klassiker als auch Kompositionen israelischer Tonsetzer. Die uns zugänglich gemachten Kritiken sind übereinstimmend positiv, vielfach bis zu restloser Begeisterung gesteigert. Ganz besonders hervorgehoben wird das beseelte Spiel unseres I.P.O.

Konzertmeisters **Jona Ettlinger**, dessen Wiedergabe der Klarinettenpartie in Mozarts Quintett in A-dur als das non plus ultra bezeichnet wird. Unter den Mitgliedern des Streichquartetts wird vor allem der hochbegabte Cellist **Usi Wiesel** gelobt und das hervorragende, durchgeistigte Zusammenspiel der Gruppe betont. Interessant ist, dass in allen Kritiken die Werke der israelischen **Komponisten Seter** und **Tal** positiv beurteilt und als bahnbrechend bezeichnet werden.

143 באוירה קאמריט

ערב צאתה של רביעיית תל-אביב, הכנפים חיים טאוב ומנחם ברויאר, דני בנימיני מנגן הויור לה, והצילן עוזי ויזל (יונה אטי לינגר קלרניט יצטרף אליהם בי פאריס) להשתתף בפסטיבל במלאת 400 שנה לריו דה ז'נרו, אנו עוסי קים בחשבון הנפש משוחחים לאו דוקא על הנסיעה שאינה ראשונה ואינה אחרונה להם, אבל הראשונה בה אנו נשלחים על ידי משרד ה' תרץ' — אלא על נושא שדשו ו' עסקו בו אלא שהוא מצליח לא ל' אבד מחיוניותו וחשיבותו להם, ואם כבר אני היא המעלה אותו הם מ' כנים לחזור ולהסביר לי במה דבר' רים אמורים.

הנימה אופטימית דוקא כשהם מדברים על מצבה של המוסיקה ה' קאמרית בארץ. היסטוריה קצרה — לפני חמש שנים עם התפרקר' תה של רביעיית פניבש, עברה ה' מוסיקה הקאמרית בארץ מעין משי' בר ונוצר מעין חלל. היה עליהם להתחיל לבנות כאילו הכל מחדש.

ובכלל, המכונה עובדת בכל מלוא הקיסור' הזמנת מכל האר' צות בתן בקרו, ובשנת 1965 הם יוצאים לסיור נוסף לארצות-הברית ולאיירופה. ולא נחר לנו אלא ל' אחל להם הצלחה מלאה.

אבל כיום כשהם מופיעים במוזיאון תל-אביב, נמכרים כל הכרטיסים מ' ראש, ויפקדו שלם תיפה ור' פועלים חוגים למוסיקה קאמרית ש' פתחו וחנכו את הקהל שלהם, עד שהם האפכים אפילו השונים כלפי רביעיות זרות.

אבל הרי לא זאת היא הבעיה העקרונית המודגשת ואין זה פתרון לצורת העבודה שלהם ש, היא לא נורמאלית" (שלושה מבין הארבעה הם חברי התזמורת הפילהרמונית, יגם אם התזמורת החליטה לשתרר אנסמבלים קאמריים לתקופה של חדשים במטרת סיור רציני בעולם מובן שאין זה פתרון ראדיקלי).

העובדה המוכרת כיום שאין צ' ליה עוררין היא שכל אנסמבל קא' מרי אינו יכול להתקיים אלא אם כן הוא קשור באוניברסיטה או קונסרבטוריון. כזה הוא המצב ב' יום בארצות-הברית שם מחזיקה כל אוניברסיטה אנסמבל מעין זה, חברי רביעיית בורודין אותם פגשו בשוודיה ספרו לי שהם מקבלים משכורת חודשית קבועה, והם מ' חוייבים לתת שנים-עשר קונצרטים לחודש בצורת הרצאות, וזה כ' מובן מצב אידאלי, אבל את ברית המיעצות אי אפשר להביא כדוגמא.

כן, בארץ יש אמנם נכונות, והם עצמם קיימו קשרים ונהלו מ' שאים ומתנים, וגם אם אין זאת בעיה תקציבית ממש, הדברים לא יצאו לפועל מכל מיני סיבות, הם אינם מתארגנים, אבל כיוון שאני היא החוקרת ושואלת, הם מודים שהם מצטערים שאין מעור' רים בענין זה פעולה ממשלתית או פרטית (מוסדית כמו קרן התרבות, מכון וויצמן, האוניברסיטה, ואפי' לו "קרל ישראל" שיחזיק אנסמבל קאמרי משלו, שיתחייב לתת מס' פר קונצרטים בחודש).

אבל לעת-עתה עליהם להניח בעיית עקרונית, הם עסוקים ל' טרודים בחזרות וסידורים, הם יג' נו בסאן-סלבדור, קולומביה, פרו, ארגנטינה וברזיל, בסיור שימשך חמישה חצי שבועות. ברפרטואר שלהם יצירות משל ברטוק, בטי הובן, שומאן, היידן ומוצארט ושני מלחינים ישראלים סתר (יצירה ש' כאשר נגנו אותה בפעם ראשונה במוזיאון צעקה אחת "סקנדל" אבל הקהל והביקורת קבלו אותה ב' התלהבות) יוסף של, הם היו רר' צים ללמוד את הרביעייה השניה שלו שזה עתה סיים אבל, לימוד יצירה מודרנית קשה הרבה יותר מלימוד יצירה קלאסית, והם כפי שהסבירו קודם החוקים בזמן, אל דאגה בכל תכנית ישמיעו במובן יצירה ישראלית, הם רואים זאת מחובתם.

אין הם מפחדים מפני סיור זה, אם נכנסו ל"גוב אריות" כמו אמסי טרדם ויצאי בשלום (ועל כך מ' עידית עזרת מכרעת הביקורות ש' הוגשה לי) הרי שהם מרגישים מ' חוסנים ומוכנים.

Das Tel-Aviv-Quartett

Rh. Das hier von früheren Gastspielen bestes bekannte Ensemble — *Chaim Taub* und *Menahem Breuer* (Violine), *Daniel Benyamini* (Viola), *Uzi Wiesel* (Violoncello) — eröffnete sein unter dem Patronat der OMANUT (Verein zur Förderung jüdischer Kunst in der Schweiz) durchgeführtes, gut besuchtes Konzert am 23. Januar (Kleiner Tonhallsaal) mit einem sehr interessanten Streichquartett des seit 1934 in Palästina niedergelassenen und dort eine bedeutende Lehrtätigkeit entfaltenden deutschen Komponisten Josef Tal. Das sehr knapp geformte Werk wies trotz der Einsätzigkeit deutlich Dreiteiligkeit auf. Das sehr subtile Klangempfinden Tals ist entschieden vertikal orientiert. Dies zeigten nicht nur die eigenartigen «sphärischen» Akkordbildungen im langsamen ersten Teil, die in Anklängen in der getragenen Coda wiederkehrten, sondern auch die Strukturen des bewegten Mittelteils, in dem fast immer die Harmonik auch für die linearen Entwicklungen maßgebend war. Seiner originellen Erfindung und seines kunstvollen und dennoch leicht faßlichen Aufbaus wegen verdient das Stück unbedingt Aufnahme in das allgemeine Quartettrepertoire, für das es eine echte Bereicherung bedeutet. — Sein vorzügliches Verständnis für die Musik der Klassik und Romantik bewies das Ensemble im weiteren Verlauf des Abends in Werken von Beethoven

(Streichquartett in F-dur, op. 59, Nr. 1) und Brahms (Klarinettenquintett in h-moll, op. 115). Im ersten Satz des Beethoven-Quartetts zeigte der Primarius zu große Diskretion in der Tongebung, wodurch das klangliche Gleichgewicht manchmal etwas gestört wurde; hingegen kam sein wunderbar zarter Ton im Adagio von Brahms bei der Ablösung der Hauptmelodie der Klarinette in herrlicher Art zur Geltung. — Der beim Werk von Brahms zugezogene Klarinetttist *Yona Ettlinger* leistete im solistischen Hervortreten und in der Anpassung an den Gesamtklang des Ensembles Vortreffliches.

הקונצרט למוזיקה קאמרית במוזיאון ת"א

1. קונצרט השישי למוזיקה קאמרית במוזיאון תל-אביב עם רביעיית תל-אביב: חיים טאוב — כינור; מנחם ברויאר — כינור; דניאל בנימין — ויולה; עוזי ויזל — צ'לו — שמענו תזמורת טובה — עם הראשון מבין חמשת הקווארטטים האחרונים של בטהובן, — אופוס 127, עם רביעיית כלי-קשת של המלחין הישראלי יוסף טל (נולד ב-1910) ועם דבז'אק — מפה-מאז'ר אונז'ס 96.

אין בעשרות השנים האחרונות קשיים בתפיסת רביעיות המיתרים האחרונות של בטהובן, לאחר ריבוי תקליטים בביצוע רביעיות מיתרים מפורסמות, אשר מהם לומדים הי מוזיקאים המבצעים וגם חובבי מוזיקה. בכל זאת לא קל לפרש את עולמו המופנם וההרואי של בטהובן ברביעיות אחרונות אלה, כאשר בגלל חרשותו היה מנותק מן העולם החיצוני וסבל סבל גור פני ונפשי. הקושי העיקרי כאן — כפי שאומר הוגו רימאן בניתוח המצויין שלו בנושאי רביעיות בטי הובן — הוא לתפוס את החוט העיקרי בהתפתחות הנושאים, הי מחליף ללא הרף את מקומו בין ארבעת הכלים בקווים פוליפוניים מסובכים, כך האוזן גם אינה תור פסת בנקל את הקשר בין הנושא לבין הוואריאציות בפרק האיטי, וגם הקשר המוטיבי, הגרעינים המ- שותפים שמהם מתפתחת הרביעייה כולה — גם הוא סמוי כאן. נגינתה של רביעיית תל-אביב היתה כאן ברמה הוגנת, אך לא הצטיינה ב- התרוממות רוחנית, היא היתה מצו- יינת מבחינת הסונוריות וגם בשל העלאת התוכן הרוחני ביצירתו של טל, שהיא בעלת פרק אחד המ-

חולק לשני חלקים איטיים וחלק מהיר שביניהם: משלושת הצלילים הראשונים מן הרצ'טאטיבים המס- תוריים של הצ'לו (נגעה אל הלב זמרתו של עוזי ויזל) מתפתה מיר- קם דראמתי מסועף ומסובך בסגנון אקספרסיוניסטי (לא בשיטה סריא- לית), החוזר שוב לאמירתו המטא- פיזית הראשונה; בריכוז האמצעים המוזיקליים, בריכוזה הנפשי, וכי דמיון צליליותה החדשה משפיעה היצירה חזק בעוצמתה ודומה שגם על המאזין שאינו רגיל לשפה חדי- שה.

מפליא באיזו מידה אפשר לגלות דמיון וסמיכות בין שוברט ודבור ז'אק ברביעייה ששמענו, אפילו בי מעברים המהירים בין מאז'ר ל- מינור, ובאוירת הנוף הרומאנטי המלודי, הזורם בטבעיות — ורק הצלילים המחולתיים הצ'כיים ומי הלכים הארמוניים מזכירים לנו ש- אלה הם צלילי דבז'אק. מוזיקה נאה זו, "ללא בעיות", בוצעה לא רק בשלימות טכנית, אלא גם "ללא בעיות" מבחינת שיווי המשקל של הקולות. הצלחת האמנים היתה גדולה.

17. JAN 1968

מיום

143 Demanding task

The Tel Aviv Quartet, 6th Chamber Music Concert. (Tel Aviv Museum, December 9). Beethoven Quartet in E Flat Major op. 127; Josef Tal String Quartet No. 1; Dvorak: Quartet in E Major op. 96.

OPENING with Beethoven's E flat Major Quartet, op. 127 — the first of Beethoven's last group of quartets — the ensemble was immediately confronted with a most demanding task. One could feel that an immense amount of work was invested but only in the last two movements was full justice done to the music. In the slow movement tension was not maintained. The first violin, which bears much of the burden, did not stand up to the challenge of this movement.

In the two following works, the quartet demonstrated its excellent *esprit du corps*. Tal's fine, closely knit and concentrated work received a concise yet rich performance. In the popular Dvorak op.36 the lovely, naive folk-melodies were given a lively reading by the four musicians.

BENJAMIN BAR-AM

143

תקליטים של מוסיקה ישראלית אמנותית

ב"קולדישראל"

בקונצרט הסימפוני האחרון ביום ג', בניצוחו של זינגר בוצעה יצירתו של המלחין הישראלי סרניו נאטרה, "סימפוגיה לכלי-קשת" שיותר נכון לקרוא לה "סימפוניטה" — בפרקיה הקצרים (באטו אוסטינאטו, הרהורים, סונאטה), מורגשים בה אי-שקט, התרגשות ומירקם פוליפוני בפרקה האחרון.

הסימפוגיה הפאסטוראלית הששית של בטהובן נחשבת מאז ומתמיד ל"מסמר" של הרמנות זינגר. המנצח הדינאמי מוצא בה פירקן להרגעה. ביצועה היה גם הפעם, נאה. בקונצ'רטו לפסנתר, כלי קשת וחצוצרה, "אובליגטו" של שוסטאקוביץ, שנכתב על-ידו בהיותו צעיר (26) הופיעו כ-סולנים אורה רותם (פסנתר) וירחמיאל למפרט (חצוצרה). והיה זה ביצוע בחלקו הסולני והתזמורתי הגון למדי ובפרק האחרון אפילו מבריק. הורגש ההומור הקירקסי, פארודיסטי ולגלגני של שוסטאקוביץ היציער, אשר ציווים מפלגתיים בשנים הבאות קצצו את כנפיו בתחום זה.

ברכה עדן ואלכסנדר תמיר — זהו זוג דו-פסנתרי ישראלי של תיאום אמנותי אידיאלי, בעל פרטורארי מניין ומגוון ובעל שם גם מחוץ לגבולות ארצנו. ודאי זכאים הם לנגן גם בארצם באולמות גדולים ולפני המונים. אך מופעים כ-אלה הם לגבי אמנים ישראליים בגדר חלום... פעמים שמעתיים בשידורי "קולדישראל", פעם בניצוחו של גארי בארתיני — בקונצרטו במי במול מז'ור ק. 365 למוצרט. היה זה פירוש מעודכן מאוד, שקוף, ריתמי קצת קריר, אך ללא פגם בצלילו הפסנתרי. כשניגנו את הגירסה המקורית לשני פסנתרים של "פולחן הי אביב" של סטראווינסקי נותר רק להתפעל מאותה התגברות מוחלטת של הקשיים המוסיקליים והטכניים הכבירים, הי כרוכים בנגינת היצירה הזו, שבגירסתה לשני פסנתרים מאבדת — בכל זאת — מכוחה הסוגסטיבי — בהיעדר הי צבעים התזמורתיים בתיזמורו הגאוני של סטראווינסקי.

סולו וגוף כלי-קשת, בקומבינאציות ריתמיות, הרמוניות, אתרופוניות ופוליפוניות הי אינסופיות כביכול. כל אלה בשרות המוסיקה, שהיא ב-שביל פארטוש-ביטוי אמוצי ונאלץ עמוק, הרהורי, טראגי ומסתורי. הביצוע הוא כל כך יפה ומושלם, שאין מקום לביקורת.

רביעית מיתרים ראשונה של טל (בלי השתתפותו של הי חלילן ניקולה) היא מוסיקה כה מרוכזת, עשויה מיקשה אחת, דרמטית, מלאה מתח גבוה, העוצר ממש את הי נשימה. דומה שאין לבעיות ולמתח המצטלצלים כאן שום פתרון (כמו בחיים שלנו) ב-סגנונו זו היא מוסיקה, גלוי באלות, הכתובה על-ידי מלחיני ישראל.

הפוגה למתח והרגעה נעימה מביאה הסרנאדה של בן חיים ברוח-הפולקלור, אך בי גלגול אישי ומעודן, "ים תיכוני". היא עוברת שלבים של אופי פאסטורלי, הרהורי, רציטאטיווי (בין חליל וריכלים), תפילתי-פולחני ואף מחולתי, תוך שקיפות ועדינות בריקמת הקולות. החליל מופיע גם כסולן וגם כחלק אינטיגרלי של ריקמת הקולות — בניגונה נפלאה של אורל ניי קולה. לכל הבדלי סגנון אלה בשלוש היצירות שבהקליט מצויין זה — היתה הרביעית הישראלית מפרשת לדוגמה מבחינת המיצול והביטוי המוסיקלי כאחד.

שווייט-משקל צלילי, קלות, אינטונאציה נקיה ונועם הושי גם בתקליטים אחרים וחדשים שים בביצוע הרביעיה (כנור שני נוגן כאן הפעם על-ידי מרדכי יובל). ברביעיה מס' 4 בדו-מז'ור של שוברט ובי רביעיה מס' 2 בלה-מז'ור של אריאגה (מלחין ספרדי, שמת ללא עת — 1806—1826). תקליט נוסף שיהיה לשמחת האספנים: ארבעה קוורטטים לחליל — שוב עם אורל ניי קולה — וכלי-קשת (טל, שטיינברג ומנוה, ק. 285, 285א', 285ב' / 298). על המעיטה נמצא הסבר ברור, היסוטרי ומקצועי, על רקע היותן של היצירות מעטו של החלילן הראשי של הפילהרמונית — אורי טפליץ.

כוונתי למוסיקה אמנותית רצינית ולא למוסיקת ביי-דור ישראלית, אשר תקליטי-טיה מצפים את השוק. עדיין אין תקליטים רבים של מוסיקה ישראלית רצינית: שתי חברות, "ר.סי.אי." (איסטרוניקס) ו"סי.בי.אם. קולומביה — בסניפיהן ב-ישראל — עשויות עתה עובדיה חלוצית.

אילו שאלוני מה רצוני לקחת לאי-בודד הייתי משיבה: תקליטים של מוסיקה ישראלית. ואם ההאזנה החריזת לתקליטים אלה עשויה לעניין את המוסיקאי, או אז ודאי דרושה היא לחובב מוסיקה. כי אין דרך אחרת ל-חוש ולהכין מוסיקה רצינית ועמוקת ביטוי, הכתובה בשפה אוואנגארדית, מאשר להאזין לה פעמים חוזרות וכך להכיר את זרמיה המגוונים ולהתרגל לאפתעות — כדי שיהדלו ל-היות כאלה.

עתה עם הוצאת תקליטים אחדים, ניתנה האפשרות ל-התוודע למוסיקה הישראלית. לא געדר בתקליט שהוצא לא מכבר על-ידי ר.סי.אי. — של יצירות ומבצעים ישראליים — גם כוכב: ההלילן השווייצרי, המפורסם, אורל ניי קולה, המשתתף בהקלטות של הרביעיה הישראלית החדשה (אלכסנדר טל, רפאל מרכוס — כנורות; זאב שטיינברג — ויאלה; יעקב מנוה — צ'לו). בצד הראשון של התקליט — נמצאת יצירתו של פארטוש — "מאקאמט" — להליל ורביעית מיתרים, וביצד השני — שתי יצירות נוספות: רביעית מיתרים מס' פרו 1 של נוסף טל וסרנאדה לחליל ושלישית כלי-קשת (כנור, ויאלה וצ'לו) של בן חיים.

שלוש היצירות מייצגות לא רק את אישיותה של המלחין, גם זרמים שונים ביצירה הישראלית: אצל פארטוש מצויה סינתזה של סגנון מורחץ וטכניקה אירופית (בשיתוף 12 הטונים) — של גירסות (מאקאם) מלודיות ו-ריתמיות מורחיות (שאינו גרישאים הניתנים להתפתחות ב-מובן האירופי-קלאסי), החודות רות והצומחות בווריאנטים שונים, בעושר גונים בין חליל-

MUSIC

Wellington Epic Quality Of Quartet

A recital by the Tel Aviv Quartet at the Town Hall Concert Chamber last night.
String Quartet No 1 ... Joseph Tal
String Quartet in F major,
Op. 74 No. 2 ... Haydn
String Quartet in G major,
Op. 161 ... Schubert

Schubert's G major string quartet produced the Tel Aviv Quartet's most impressive playing in the two concerts they have given for the Wellington and Hutt Valley Chamber Music Society. The distinctive style of the quartet gave the performance something of an epic quality.

These Israeli players do not indulge in much flexibility of rhythm, but they have a considerable dynamic diversity and an eloquent range of string colour. Moreover, their meticulous intonation gave added meaning to Schubert's harmonic effects.

An especial enjoyment in the slow movement of the Schubert quartet was Uzi Wiesel's warm cello playing. The scherzo was notable for the magical delicacy of the sounds.

This was not a romantic nor even a particularly lyrical performance, but there was a luminous quality unmistakably Schubert.

The rhythmic discipline of the Tel Aviv's playing, something more than the spontaneous precision of flexible understanding, but rather less exciting, gave clarity to Haydn. It seemed, however, a somewhat breathless "busy" performance that diminished the simplicity and uncomplicated forthright character of the music.

The quartet by contemporary Israeli composer Joseph Tal again offered opportunity for the enjoyment of Uzi Wiesel's expressive cello playing. Against some evocative harmonies, the cello is given a Hebraic recitative-like melodic line that makes the work stimulating listening.

Tonight the Tel Aviv Quartet give their final Wellington concert at the Concert Chamber. It is to be an all-Beethoven programme.—Owen Jensen. *Even. Post* 8/9/70

MUSIC

Quartet At Lower Hutt

A concert by the Tel Aviv Quartet at the Lower Hutt Little Theatre on Saturday night.

String Quartet No 3 ... Bartok
Quartet in G major, K.387
Mozart
Quartet in C major, Op.59 No 3
Beethoven

The members of the Tel Aviv Quartet have been associated musically for many years. The playing of the quartet sounds like that.

Each player has tremendous technical expertise, meticulous, efficient. Precision extends to a constant concern for intonation. This concern is even reflected in a riffling of the strings between quartet movements, good for intonation but a distraction to listening.

These qualities of skill and concentration on detail served the performance of the Beethoven quartet best. It was always Beethovenesque, in part warm and glowing, sometimes, however, having the copybook aspect of having been played many times. The notes of the finale fugue were sprayed out with an almost military discipline, a glitter of brilliance.

It was not the sort of approach that made the best of Mozart. Technically, this was again first-rate. Interpretatively, the performance lacked something in the way of elegance. This was especially so in the last movement, sent along at a bustling pace that smacked more of Beethoven than the 18th century.

No performance of Bartok's third quartet could have been given with more clarity of detail or more sensitively. A greater feeling of urgency, more of thrust and fire would have made it an exciting performance.

As it was, the discipline of ensemble, the passion for precision gave the playing of the Tel Aviv Quartet a distinctive character.

The quartet gives its next concert for the Wellington and Hutt Valley Chamber Music Society on September 7 when the programme will include quartets by Haydn and Schubert and by the Israeli composer Joseph Tal.—Owen Jensen.

Evening Post
31/8/70

TEL AVIV QUARTET

I am always grateful to a string quartet that will play the great Schubert Opus 161, and doubly grateful when, as the Tel Aviv Quartet did last night, it can both define the work's physical bounds and emphasises the leaps it takes to the musically unknown.

Only Beethoven, so notably in his Opus 131 written in the same year, peered further into the future, and he was 56 years old compared to Schubert's 29.

The Tel Aviv Quartet is a fine combination that plays with warmth of tone and has ample vigour and the breadth of style so necessary to bring

off the Schubert, which is a bit like his ninth symphony when it comes to "heavenly length".

A Haydn quartet, the F major, Opus 74, No. 2, and a quartet by the Israeli composer Joseph Tal completed last night's programme.

The Tal seemed impressive within its relatively conventional framework till the introduction to the Schubert revealed how a master could achieve a somewhat similar idea more simply and more effectively.

The Tel Aviv Quartet will present an all-Beethoven programme tonight. — Russell Bond.

Sunday Concert Played by Tel Aviv Quartet

BY JOHN ROCKWELL

Times Staff Writer

The Tel Aviv Quartet, an accomplished Israeli ensemble, may have been appearing locally for the first time Sunday at Caltech, but it is still tied indirectly to this city through Zubin Mehta.

Violinists Chaim Taub and Menahem Breuer and violist Daniel Benyamini, as well as assisting clarinetist Yona Ettlinger, are all leading members of the Israel Philharmonic, of which Mehta is artistic adviser. And the cellist, Uzi Wiesel, has appeared with the orchestra frequently as a soloist.

They make a smoothly knit ensemble. Sunday's performances demonstrated temperamental affinity, intelligent forethought, careful rehearsal and frequent performing together.

Both of the two standard

Weekend Dates Given for Dance Program

"A Panorama of Ethnographic Dance" will take place Saturday at 11 a.m. and 8:30 p.m. and Sunday at 3 p.m. in the El Camino College Auditorium—not Sunday and next Sunday as indicated in the Music News column in last Sunday's Calendar section.

works on the program—the Mozart Clarinet Quintet, K. 581, and the Schubert G-major Quartet, Op. 161—were given essentially straightforward, unindulgent readings.

The Mozart may have sounded unusually restrained, comfortable and even bland. And in general the Tel Aviv would not fully satisfy those in search of fleet-fingered virtuosity, richly varied tone or minutely delineated phrasing. But the group's unfailing musicality and good sense go a long way to compensate.

The novelty on the program was a 10-minute, three-movement effort by Joseph Fal. Born in 1910 and raised in Berlin, Tal emigrated to Israel in 1934 and has since played an active part in that country's musical life.

His modestly appealing Quartet No. 1 (1954) was dedicated to a cellist, and the resultant prominence of the cello part perhaps inevitably suggests Bloch. But harmonically the piece is closer to middle Bartok. Although Tal has reportedly been influenced by Schoenberg and worked extensively with electronics, he seems in this work something of a traditionalist.

Aug. 31, 74

Glasgow Herald

H. Tam...

Israeli composer in a class of his own

Tel Aviv String Quartet; Freemasons' Hall.

IT is often said that too much music has been, and is being, written, and as a result a great deal that is of first-rate quality remains unknown.

Joseph Tal's First Quartet, with which the Tel Aviv String Quartet opened their concert yesterday, supports this argument.

Very few people in the audience can have heard the work before, or, indeed, any others by this Israeli composer, yet it is already 20 years old.

With its expressive power, concentration and sensitivity to the medium, this single movement piece in three sections recalls later Bartok, despite the use of a serial technique.

There is, for instance, a marked parallel between

the high 'cello writing, against a chordal accompaniment on the other three strings, and a similarly constructed passage in the Hungarian composer's Sixth String Quartet.

Difficulty

Yet this deeply felt composition by Tal, who is now in his mid-sixties, has a personality all of its own — so much so that it is wrong to attempt to describe it in terms of the music of others.

What reminds us of the great masters of the past, and Bartok in particular, is not so much passing similarities as the music's sense of inevitability; the logic of its argument is inescapable.

At their first concert in this hall on Wednesday,

the Tel Aviv String Quartet appeared at first to find some difficulty in adapting themselves to the acoustic conditions.

This time, however, no such problems arose, and Tal's work was superbly and most movingly played.

Surprise

The remainder of the programme consisted of Beethoven's forward-looking F Minor Quartet Op 95, and Schubert's G Major — one in the series of great works written just before his untimely death.

Both were well played and given carefully thought-out interpretations, but the treatment of the Beethoven must have caused a certain amount of surprise, for it accentuated far more than usual the terseness of the composer's message. M. R.

Superb musicianship characterized recent concert by Tel Aviv Quartet

music
By RICK KARDONNE

with CBC radio). Unfortunately, due to the poor acoustics of the Beth Tzedec sanctuary, only those in the front rows could properly pick up all of the fine nuances of this highly subtle ensemble (consisting of Israel Philharmonic concertmaster Chaim Taub and Yefim Boyco on violins, violist Daniel Benyamini and cellist Uzi Wiesel).

Much to the quartet's credit, half of the program consisted of contemporary Israel chamber music compositions. They thus set what I believe to be a

guiding principle for what I hope will be the programs of all future serious Israeli instrumentalists performing here.

After all, if we do not perform our own composers, who else will?

Joseph Tal's **String Quartet #1**, was the highlight of the evening. It's a dramatically exciting work; starting slowly and quietly with a lyrical, if somewhat controlled, cello abstract theme. Then, it builds up, climaxing with many jagged descending minor-third two-note motifs. It finally ends

with a return to the low-volume slow lyricism of the cello against a sustained harmonic two-violin accompaniment. (Tal dedicated this piece to the late cellist Joseph Weizberger.)

The other Israeli composition, **Mordecai Seter's Elegie for Clarinet and String Quartet**, was premiered in Toronto last August by Ettlinger during the international clarinet convention. This highly introspective work is based on Yemeni folk elegy motifs. Written during a time of extreme personal sadness in the com-

poser's life, the composition could have had more compelling gut impact had the fiery emotional aspects of grief been also brought in as well as the existing subdued sombre elements.

Still, for what it attempts to do by integrating Oriental Jewish liturgical patterns into the serious music milieu, Seter's **Elegie** remains a highly worthwhile experimental effort.

The other two selections were by Mozart. **Quartet #8 in D major** is one of his best compositions, in that each movement has a di-

stinctly memorable theme.

Quartet in A was meant to be a showcase for Erlinger's impressive skills making him one of the leading clarinetists in the world. His full yet straightforward tone is mellow when soft, clear and strident yet unassuming when louder. But what really constitutes his excellence is his naturally expressive ebb-flow phrasing which in this work, especially in the final theme and variations, formed an excellent counterpoint with lead violinist Taub.

30 MAR 1984

מיום

HAIFA CHAMBER MUSIC SOCIETY, The Tel-Aviv Quartet (Haifa, Beth Harofe, March 24). Tal: String Quartet No.1; Haydn: String Quartet in D Major, Op.20, No.4; Schubert: String Quintet in C Major, Op. 163.

THE EVENING offered contrasting works and was a highly satisfying contribution to this year's programme of the Haifa Chamber Music Society.

The well-prepared reading allowed the musicians to show their musical and technical prowess in a lively and interesting performance, starting with the latest familiar item — Tal's first string quartet. Written in the Sixties, its mildly modern style created a special atmosphere and intensity. The composition is melodious with some cantilena solo parts for violin and cello. The performance was very warmly received by the audience.

Tonal balance, smoothness of performance and alertness marked the presentation of the Haydn, from the clear opening, through the expressive playing of the theme and variations of the slow movement, and the charming *Minuetto alla zingarese*, to the lively ending.

Marcel Bergman joined forces in the rendering of the Schubert quintet. Except for some tired moments in the Adagio, the whole presentation was convincing and faithful to the music's spirit. The musicians exhibited a harmonious interpretative approach in their teamwork, beautiful phrasing, rich dynamic gradings and personal involvement.

ESTHER REUTER

Ein Lachen unter Tränen

Das Tel-Aviv-Quartett im Mozart-Saal der Alten Oper

Das Beziehungsnetz, in das der Abend des Tel-Aviv-Quartetts im Mozart-Saal der Alten Oper geknüpft war, hätte dichter kaum sein können. Zeitgeschichtlich: Mit ihm wurde der 38. Wiederkehr des israelischen Unabhängigkeitstags (14. Mai 1948), aber auch der Partnerschaft zwischen den Städten und Universitäten Tel Aviv und Frankfurt gedacht; unter den Zuhörern ehemalige Frankfurter aus Israel, in diesen Maitagen für zwei Wochen in ihre einstige Heimat zurückgekehrt. Musikalisch: Schostakowitsch hat sein achttes Streichquartett c-Moll op. 110 (1960) unter dem Eindruck von Berichten über die Zerstörung Dresdens den Opfern des Krieges und des Faschismus gewidmet. Hinter dieser offiziellen, eher anonymen Zueignung verbirgt sich ein persönlicher, in der poltischen Sprachreglung seiner Zeit mißliebiger Zug: der Abscheu vor dem Antisemitismus und die Hochachtung vor seinen Opfern, im Quartett ausgedrückt durch jüdische Themen, auch in Selbstzitatzen aus Werken bis zur elften Sinfonie (1957).

Das Tel-Aviv-Quartett destillierte aus den Chiffren der Partitur das tragisch-fröhliche Lachen unter Tränen, ausformuliert in verhalten konzentriertem wie gefesseltem Schmerz (Eingangs-Largo), konzessionsloser Härte (Allegro molto), makaber-sarkastischem „Tanz“ (Allegretto), dunkel-resignativer Klangglut (Largo-Ausklang). Die Leidenschaftlichkeit des Ausdrucks, die sich zu markig-sonorer Wucht aufgipfeln kann, ist eine Stärke des Ensembles; sie bewahrte sich auch in Josef Tals erstem Streichquartett, ein Jahr vor Schostakowitschs Quartett geschrieben — 1959 ist auch das Gründungsjahr des Tel Aviv Quartetts.

Der aus Pinne in Posen stammende Josef Grünthal, der in Berlin ausgebildet wurde und in Israel zu den einflußreichsten Komponisten mit internationaler Ausstrahlung gehört, schrieb sein zehminütiges Quartett kurz vor seiner Wende zur Elektronik. Es ist wie ein

stilistischer Abschied: unorthodoxer Nachklang der Schönberg-Ära in spätromantischem Gewand. Gewidmet ist es Josef Weissgerber, dem Lehrer Uzi Wiesels, des Quartett-Cellisten; damit erklärt sich die Betonung des Celloparts. Das Ensemble spielte das einsätzig-dreiteilige Werk, das sich zwischen Flageolett-Innerlichkeit mit Cello-Kantilene (erstes Largo), zerklüfteter Melodik und markanter Rhythmik (Allegro) dramatisch wie eine mehrszenische Miniaturoper spannt, atmosphärisch dicht, klangvoll und prägnant.

Rückhaltloser Ausdruckswille bedeutet Gratwanderung, dessen Gefahren auch Chaim Taub (Violine), Daniel Benyamini (Viola) und Uzi Wiesel (Violoncello) — alle Gründungsmitglieder des Quartetts — sowie als zweiter Geiger der jüngere Lazar Schuster, der 1980 hinzustieß, in Mozarts Quartett D-Dur KV 575 (ebenfalls mit prominentem Cellopart) und Mendelssohns e-Moll-Quartett op. 44 Nr. 2 nicht ganz entgingen. Das Konzert begann erst eine Weile nach seinem akustischen Beginn: Die Musiker mußten sich auf den trockenen Raumklang des Mozart-Saals einstellen und spielten weite Strecken der ersten drei Mozart-Sätze zu vordergründig-erlesen und vorsichtig-gemessen, auch mit einigen Unausgewogenheiten in Synchronisation (Violinen) und Klangbalance. So geriet der heikle *sottovoce*-Einstieg, der eigentlich, wie hinter Schleiern die weitere Entwicklung des ersten Satzes, ja des ganzen Quartetts ahnen lassen müßte, recht flach.

In Mendelssohns Quartett bestätigte sich die Gefahr des Ausdrucksprimats über Perfektion und Analyse, die nicht geleugnet, aber auch nicht selbstzweckhaft in den Vordergrund gestellt wurden. Das *espressivo* erzeugte eher dichte Formationen als ausgeprägt konturierte Liniengefüge, vor allem im passagen- und figurenwirbelnden *Presto agitato*. Aber die Wiedergabe war passioniert und prägte sich so als eigenwüchsig-beherzt dem Gedächtnis ein. ck

The main idea in this one-movement composition is, as is often the case with Tal, a more general question of musical form: the demonstration of variational development of musical material which the listener is intended to perceive as a whole. The concern is with the function of repetition in music, which Tal referred to as „audible memory“. In similar fashion to the core cells in late Beethoven, from which a macrocosmos of shapes emerge, in Tal's work, a nine-tone constellation opens the piece and delivers a

reservoir for melodic and chordal developments of a sheerly inexhaustible wealth. That the cello occupies a dominating role in the piece has to do with the circumstances of the work's creation. The work is dedicated to the memory of the cellist Pepo Weissgerber, with whom Tal had enjoyed tirelessly discussing all questions of musical composition. Thus the whole is, in Tal's own words, „woven around the sadness over the loss of a departed friend“.

את רביעיית כלי הקשת הראשונה שלו חיבר טל בשנת 1954. לדבריו, יצירה חד-פרקית זו נכתבה לזכרו של הצ'לן יוזף וייסברגר, חבר התזמורת הפילהרמונית הישראלית. באורח סמלי, מעניקה היצירה (כמו שלוש היצירות בתכנית הערב) מידה של דומיננטיות לתפקיד הצ'לו. פרט לכך, מבוססת היצירה על ניצול מרבי של מהלכים מרווחיים, המתגבשים לכלל מהויות מוטיביות המספקות חומרים תמאטיים להתפתחות הפרק.

במכתב ששלח לחברי רביעיית מינגט, שהקליטו את היצירה, ציין טל כי הרבה לשוחח עם וייסברגר על הבעיות המבניות של מוזיקה בת-זמננו. הרביעייה שהקדיש לזכרו מהווה מעין המשך לשיחות אלו. במישור המבני, היא מתמקדת בהמחשת פיתוח וריאציוני של חומר מוזיקלי שהמאזין אמור לתפוס כמכלול. טל בוחן ביצירה זו את תפקיד החזרתיות במוזיקה, אותה כינה "זיכרון שמיעתי". בדומה לתאים התמאטיים ביצירותיו המאוחרות של בטהובן, שמהן עולה מקרוקוסמוס של צרות, נפתחת היצירה של טל בקונסטלציה של תשעה טונים, המשמשת מאגר בלתי נדלה להתפתחויות מלודיות ואקורדיות כאחד.

פרקה היחיד של היצירה מחולק בבירור לשני חלקים – איטי ומהיר. החלק האיטי, 'לארגו', מתאפיין בליריות כאובה ובצבירת מתח הדרגתית. היצירה נפתחת במעין מונולוג מיוסר לצ'לו, ברגיסטר גבוה המקרב אותו אל הכינורות, בליווי אקורדים ואשכולות צליל דיסוננטיים בשלושת הכלים האחרים. בהדרגה נעשה המרקם שוויוני יותר, אם כי הצ'לו ממשיך לבלוט מדי פעם כראשון-בין-שווים.

החלק המהיר, 'אלגרו', מבוסס על אותם חומרים תמאטיים שהוצגו בחלק הראשון, ומתאפיין בניגודיות פנימית חריפה. זו באה לידי ביטוי הן במרקם (קטעים הומופוניים שבהם כל הכלים מנגנים באותו מקצב ולעומתם דיאלוגים פוליופוניים שוויוניים), והן במישור ההבעתי (קטעים נמרצים, כמעט תוקפניים, ולעומתם קטעים מעודנים יותר המתאפיינים במתח עצור). היצירה מסתיימת בשקט יחסי, במעין תזכורת לפתיחת החלק הראשון.